

College aantekeningen - Vevonos 2026 - 2027

**Fiscaal Ondernemingsrecht voor
Notariëlen**

Week 6 (College A & College B)

**Dit uittreksel is eigendom van Vevonos.
Ondanks zorgvuldige controle is Vevonos
niet aansprakelijk voor de inhoud van dit
uittreksel. Verspreiding zonder
uitdrukkelijke toestemming van Vevonos is
niet toegestaan.**

Hoorcollege Fiscaal Ondernemingsrecht

Week 6A: aanmerkelijk belang deel II

05-10-2026

Uitbreiding excessief lenen

Art. 4.14a IB geeft de hoofdregel en de uitbreidingsbepalingen vanuit een antimisbruikgedachte, vind je in art. 4.14b IB.

Uitbreiding: art. 4.14b lid 1 Wet IB 2001 (kern is dat het verder gaat dan alleen de belastingplichtige zelf):

Wanneer een verbonden persoon ook geld heeft geleend van een belastingplichtige dan geldt daar ook een regeling voor.

Excessieve schulden van verbonden personen aan de vennootschap:

- Lening aan familie (rechte lijn)
- Lening aan familielid die zelf geen ab heeft
- Telt mee bij beoordeling bij ab-houder, voor zover hoger dan maximum € 500.000 (per familielid)
- ☐ Leningen aan verbonden personen in rechte lijn die zelf geen ab hebben en die meer bedragen dan € 500.000.

Verbonden personen (art. 4.14b Wet IB 2001)

- a. Bloed- of aanverwant in de rechte lijn;
- b. Van de ab-houder of diens partner.

Voorbeeld

Schuld dga + partner aan bv		€ 400.000	
• Schuld dochter aan bv pa (voor haar bedrijfspand)	€ 850.000		
• (<u>eigen</u>) drempel dochter	€		500.000
Toerekening aan dga	€		350.000
		€ 750.000	
• Drempel DGA		€ 500.000	
• Fictief regulier voordeel (belast tegen 24,5%/31%; € 73.024)		€	250.000

Lid 1: het meerdere wordt toegerekend aan de belastingplichtige. Dochter heeft geld geleend maar het excessieve deel wordt toegerekend aan de belastingplichtige (vader). De aanmerkelijk belanghouder moet hier belasting over betalen, niet de dochter. 350.000 is voor de dochter excessief. Vader had 400.000, hier komt 350.000 bij. Drempel van 500.000 dus excessief deel van 250.000 op grond van art. 4.13 lid 1 sub f IB.

☐ Als aanmerkelijkbelanghouder heb je per kind een eigen drempel van 500.000.

Einde aanmerkelijk belang

Als de vennootschap wordt verkocht dan moet je er rekening mee houden dat belastingplichtige als ib heeft betaald over fictieve voordeel.

Dit is opgelost in art. 4.14a lid 5 IB.

Bij excessief lenen (art. 4.14a lid 5 Wet IB 2001)

- Bp wordt geacht wel een ab te hebben
- Schuld wordt geacht nihil te zijn

□ je wordt geacht aan het einde van het kalenderjaar een aanmerkelijk belang te hebben met een schuld van nihil. Hierdoor het negatieve bedrag van art. 4.14 lid 1 letter b tot uitdrukking brengen in de berekening.

Nu hebben we alle reguliere voordelen gehad, we hebben het nog steeds over de ‘wat?’-vraag Nu door naar de vervreemdingsvoordelen.

Onderscheid tussen regulier- en vervreemdingsvoordeel van belang voor:

- Moment van heffing: wanneer heb je het voordeel genoten?
- Kan de verkrijgingsprijs worden verrekend? Bij reguliere voordelen trek je de kosten af en bij vervreemdingsvoordeel doe je overdrachtprijs – verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vervreemdingsvoordelen: art. 4.12 sub b Wet IB 2001

Vervreemding van de aandelen of van rechten.

Vervreemding = elke rechtshandeling ten gevolge waarvan de aandelen uit het vermogen van de een gaan en overgaan naar het vermogen van de ander (BNB 1960/123). Blijven aandelen in eigendom bij dezelfde aandeelhouder zit je in de reguliere sfeer. Gaan de aandelen over op het vermogen van een ander dan sprake van een vervreemding.

Vervreemden kan door:

- Koop/verkoop
- Schenking
- Ruil (aandeel inruilen voor een ander aandeel)

Niet alle situaties voldoen aan begrip ‘vervreemding’. Dit oplossen door: fictieve vervreemdingen: art. 4.16 Wet IB 2001 = geen echte vervreemdingen maar toch erkent de wetgever een vervreemding door overgaan van aandelen van vermogen van de een over gaan naar vermogen van de ander.

Art. 4.46 Wet IB 2001: genietingstijdstip vervreemdingsvoordeel:

- Hoofregel: op het tijdstip van vervreemding (=tijdstip obligatoire overeenkomst tot levering, vaststaan van prijs/voorwaarden.)
- Vordering ivm koopsom in box 3, als er niet wordt betaald dan is dat geen verlies in box 2

Omvang vervreemdingsvoordelen

Vervreemdingsvoordeel (art. 4.19 Wet IB 2001): overdrachtsprijs -/- verkrijgingsprijs

Overdrachtsprijs (art. 4.20 Wet IB 2001):

- Tegenprestatie -/- kosten vervreemder
- Tegenprestatie ontbreekt of niet zakelijk: correctie naar waarde economisch verkeer (art. 4.22 Wet IB 2001)

Overdrachtsprijs in termijnen: art. 4.28 Wet IB 2001

Aantal/omvang termijnen staat niet vast (overdracht tegen aandeel in de winst):

Onzekere koopprijs, maar waarover dan belasting betalen in box 2?

1. Dan moet je de overdrachtsprijs schatten
2. Lid 2: meer ontvangen dan geschatte overdrachtsprijs = inkomen uit aanmerkelijk belang.
3. Lid 3: minder ontvangen dan geschatte overdrachtsprijs = verlies uit aanmerkelijk belang.

Moment van belasting voordelen/afrekbaar: art. 4.46 lid 4 Wet IB 2001

Aanpassing overdrachtsprijs

Situatie wanneer na de vervreemding de overdrachtsprijs wordt verhoogd of verlaagd.

Art. 4.29 Wet IB 2001: aanpassing overdrachtsprijs (uit oorspronkelijke overeenkomst/nadere overeenkomst), bijv. balansgarantie

- Verhoging: belast vervreemdingsvoordeel
- Verlaging: negatief vervreemdingsvoordeel

Moment: art. 4.46 lid 5 Wet IB 2001

Verkrijgingsprijs: art. 4.21 wet IB

Tegenprestatie + kosten verkrijger

Lid 2: gemiddelde verkrijgingsprijs:

Als je aandelen hebt verkregen op verschillende momenten dan wordt verkrijgingsprijs van aandelen gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs. Gemiddelde prijs voor alle aandelen: $20 \times 1000 = 20.000 + 40.000 = 60.000 / 30 \text{ aandelen} = 2.000 \text{ per aandeel}$.

5 aandelen verkopen voor 5.000, vervreemdingsvoordeel per aandeel van $5 - 2 = 3$. In totaal dus 15.000 (want 5 aandelen). Koop je er weer 12 aandelen bij: je had nog verkrijgingsprijs van 50, je koopt 12 bij van $4.000 = 48 + 50 = 98/37 = 2.648$.

Continu kijken: wat is de gemiddelde verkrijgingsprijs van een aandeel en hoeveel verkoop je er.

Step up/down: aandelen eerst geen ab, later wel: art. 4.23 Wet IB 2001: wev ten tijde van verkrijging ab-status.

Fictieve vervreemdingen

□ Art. 4.16 IB: er is geen rechtshandeling waarop aandelen over gaan naar vermogen van de ander maar toch moet er een vervreemdingsmoment worden aangemerkt. Aantal fictieve vervreemdingen:

I. Inkoop van aandelen: lid 1 letter a (en b)

- Inkoop eigen aandelen (of winstbewijzen)
- BV A koopt aandelen BV A
- Art. 4.22 IB is hierbij niet van toepassing, geen correctiemechanisme bij een regulier voordeel.

Voorbeeld:

Harmina en Anne (ouder + kind) beide aandeelhouder

Harmina: AK 100 (vkp 100)

Anne: AK 100 (vkp 100)

Winstreserves 900 (ieder dus 450)

Inkoop 50 aandelen Harmina voor 50 (nominale waarde)

	ak	wr	totaal
Voor inkoop			
Harmina	100	450	550
Anne	100	450	550

Inkoop aandelen

Harmina: geniet een vervreemdingsvoordeel van $200 - 50 = 150$

Anne: verkrijgingsprijs wordt verhoogd met 150

Hier is sprake van: 'in de aandelen besloten liggende rechten'.

	ak	wr	totaal
Na inkoop			
Harmina	50	300	350
Anne	100	600	700

I. Liquidatie-uitkering: lid 1 letter c

Uitkering uit vennootschap die wordt ontbonden.

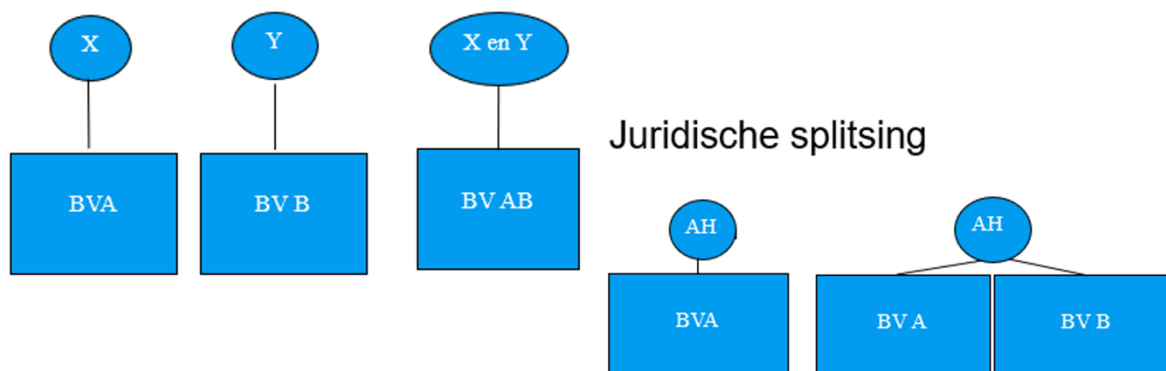
Betaalbaar stellen liquidatie-uitkeringen

- BV wordt ontbonden en geliquideerd
- Nadere regeling in art. 4.34 Wet IB 2001:
 - $VV = \text{Uitkering} - \text{verkrijgingsprijs}$
 - Lid 2: Verkrijgingsprijs verminderen met onbelast deel liquidatie-uitkering
 - Lid 3: Restant verkrijgingsprijs = verlies uit aanmerkelijk belang
 - Moment: art. 4.46 lid 6 Wet IB 2001

Je hebt pas een vervreemdingsvoordeel als de uitkering hoger is dan de verkrijgingsprijs van de aandelen. Naar voren halen van vervreemdingsvoordeel/nadeel.
(zie voorbeelden p. 97/98 boek)

I. Juridische splitsing en fusie: lid 1 letter d

Juridische fusie

Doorschuifregeling: artt. 4.41 en 4.42 Wet IB 2001 (week 6B)

II. Overgang ab-pakket: lid 1 letter e

Situaties:

- Trouwen in een huwelijksgoederengemeenschap
- Overlijden van aanmerkelijk belanghouder

Hoofregel: fictieve vervreemding ab-pakket, betekent heffingsmoment over waarde in het economische verkeer ab-pakket

Alternatief: gebruik maken van doorschuiffaciliteiten

III. Fictieve vervreemding beneden 5%: lid 1 letter g

Verkoop aandelen 2026; restant belang 4% □ hoe hiermee omgaan? Want is geen ab meer.

- In later jaar vervreemding 4%-belang: in 2026 fictieve vervreemding voor restant.
- Tenzij doorschuiving (art 4.40 Wet IB 2001)
 - Dan fictief ab (4.11 Wet)
 - Mogelijkheid tot afrekening fictief ab (art 4.16, lid 3, Wet IB 2001)

Zie voorbeelden: Inleiding belastingrecht en p. 99 boek.

IV. Emigratie ab-houder: lid 1 letter h

Grens over □ fictieve vervreemding; waardeontwikkeling in de heffing betrekken.

Gevolgen:

- a. afrekenen over waarde economisch verkeer aandelen minus verkrijgingsprijs
- b. bij toepassing art. 4.13-1-f Wet IB 2001 (excessief lenen): aanpassen vervreemdingsvoordeel (art. 4.14d Wet IB 2001)
- c. conserverende aanslag: je hoeft deze niet direct te betalen.

Geldt ook bij verplaatsing werkelijke leiding vennootschap uit NL (zie ook art. 7.5 lid 7 j art. 7.5a Wet IB 2001)

V. Optie op aandelen (lid 1 letter i)

Optie = recht om aandelen te kopen

Verlenen optie = fictieve vervreemding □ ontvangen vergoeding: belast (art. 4.31 Wet IB 2001)

Bijzonderheden verkrijgingsprijs:

- Bij uitoefening verkrijgingsprijs (art. 4.30 lid 1): vkp = aankoop prijs + vergoeding
- Je kunt ook kiezen voor geen uitoefening van de optie (art. 4.30 lid 2), dan:
 - Vergoeding optellen bij verkrijgingsprijs overige aandelen
 - Geen aandelen: verlies uit aanmerkelijk belang (art. 4.16 lid 1 letter g)

Voorbeeld p. 99

Lid 1 letter j en lid 1 letter k vergeten voor dit vak.

Doorschuifregelingen

Doorschuifregeling bij trouwen, schenken en overlijden en bij fusie (donderdag)

Kenmerk doorschuifregeling:

- Vervreemding zonder geldontvangst
- Geen ab-vervreemdingsvoordeel
- Verkrijgingsprijs schuift door van vervreemder naar verkrijger
- Aandelen schuiven door voor de verkrijgingsprijs naar de verkrijger

Voorbeelden: schenking, huwelijk, echtscheiding, overlijden, fusie

- a. Krachtens huwelijksvermogensrecht (art. 4.17)
- b. Krachtens erfrecht (art. 4.17a)
- c. Verdeling nalatenschap (art. 4.17b)
- d. Krachtens schenking (art. 4.17c)
- e. Verkrijgingsprijs na doorschuiving: art. 4.39 e.v.

a. Huwelijksvermogensrecht (algehele gemeenschap van goederen)

Anders dan bij overlijden. Aandelen gaan over van man naar vrouw door trouwen in agvg. Moment van 'ja' woord kan een aanmerkelijk belang claim met zich meebrengen.

Aangaan: art. 4.16 lid 1 letter e □ fictieve vervreemding. Maar art. 4.17: geen vervreemding

Hoofregel: vervreemding en toch geen vervreemding maar twee voorwaarden waaronder er toch geen sprake is van vervreemding.

1. Verkrijger binnenlands belastingplichtig en
2. Verkregen aandelen maken geen deel uit van onderneming

Echtscheiding:

- verdeling huwelijksgoederengemeenschap binnen twee jaar na ontbinding huwelijk: art. 4.17 geen vervreemding
- verdeling na twee jaar: afrekenen bij en over overbedeling (ontvangt meer dan de helft/normale portie)

Verkrijgingsprijs doorschuiven: art. 4.39

Echtscheiding algehele gemeenschap van goederen

Voorbeeld:

- A en B getrouwd a.g.v.g. gaan scheiden
- Verdeling na twee jaar
- 100 aandelen:

- Verkrijgingsprijs 10 p/a
- Waarde in het economische verkeer 100 p/a
- A ontvangt alle aandelen:
- B vervreemdt: 50 aandelen
 - $VV = 5.000 - 500 = 4.500$

Buiten gemeenschap van goederen gehuwd (of finaal verrekenbeding bij scheiding) dan is art. 4.17 IB niet van toepassing.

b. Krachtens erfrecht

Art. 4.16 lid e Wet IB 2001: overgang krachtens erfrecht is fictieve vervreemding □ belast. Wetgever wil op moment van overlijden de claim vast kunnen stellen.

Art. 4.17a Wet IB 2001: faciliteit

Hoofddlijnen:

- Geruisloos doorschuiven van enkel het ondernemingsvermogen. Als een vennootschap een onderneming bevat dan moet het overlijden van de ab houder niet tot een dusdanige claim leiden waardoor geld moet worden onttrokken aan de onderneming, waardoor de continuïteit van de vennootschap in het geding komt. Belastingheffing mag niet het voortbestaan van de onderneming in gevaar brengen.
- Wel afrekenen over beleggingsvermogen (lid 2): dit kun je uit de onderneming onttrekken, brengt voortbestaan niet in gevaar.
- Verkrijgingsprijs geheel in mindering op vervreemdingsvoordeel (art. 4.19 lid 2 Wet IB 2001)

Doorschuiven verkrijgingsprijs: art. 4.39a

Voorwaarden

Voorwaarden voor toepassing van doorschuifregeling krachtens erfrecht, art. 4.17a Wet IB:

- a. Gezamenlijk verzoek van belanghebbenden
- b. B.V. drijft een onderneming in de zin van art. 3.2 Wet IB 2001 (of medegerechtigdheid)
- c. Geen meetrek-AB op grond van art. 4.10 Wet IB 2001
- d. Verkrijger is binnenlands belastingplichtige
- e. Verkrijger houdt de aandelen niet als ondernemingsvermogen (OV/ROW)
- f. Bij verkrijging onder bijzondere titel: overgang binnen 2 jaar

Let op: preferente aandelen kwalificeren slechts onder voorwaarden (lid 3 en lid 14)

Erfrecht

Cijfervoorbeeld: verkrijgingsprijs aandelen = 50

Balans			
Activa	200	EV	300
Beleggingen	100		
	300		300

Ondernemingsvermogen, lid 6: wat is de waarde van de onderneming en 5% van het beleggingsvermogen mag je onder doorschuiffaciliteit brengen.

Ondernemingsvermogen is $200 + 5\%$ (lid 6 letter b) = 210

Beleggingsvermogen 90

Vervreemdingsvoordeel: 90 (verkrijgingsprijs) – $50 = 40$

Nieuwe verkrijgingsprijs 90

Art. 4.19 lid 2 IB: gehele verkrijgingsprijs in aanmerking nemen.

c. Overlijden en verdeling NALP

- Erfrechtelijke verkrijging: art. 4.17a Wet IB 2001
- Verdeling nalatenschap binnen twee jaar na het overlijden wordt niet als vervreemding aangemerkt op het verzoek van de belanghebbende: art. 4.17b Wet IB 2001
- Doorschuiving verkrijgingsprijs: art. 4.39b Wet IB 2001

Voorbeeld:

- A overlijdt, erfgenamen B en C
- B krijgt alle aandelen toebedeeld, C verkrijgt geen aandelen
- Dan: art. 4.17b: Binnen twee jaar na overlijden vrij van heffing
- Doorschuiving verkrijgingsprijs: art. 4.39b
- Buiten 2-jaarstermijn ☐ belast voor zover sprake is van overbedeling

Overlijden – verdeling gemeenschap

Voorbeeld art. 4.17a lid 15 Wet IB 2001:

- A en B gehuwd in a.g.v.g
- 100 aandelen BV X
- A overlijdt, erfgenamen: B en kind C
- Verdeling alle 100 aandelen aan C

C verkrijgt:

- 25 aandelen krachtens erfrecht (art. 4.17a Wet IB 2001)
- 25 aandelen overbedeeld (art. 4.17b Wet IB 2001)
- 50 aandelen maken geen deel uit van nlp want moeder leeft nog, dan ogv art. 4.17a lid 15 en art. 4.17b Wet IB 2001 doorschuiven.

Let op: altijd afrekenen beleggingsvermogen

Vererfde aandelen, art. 4.12a Wet IB 2001:

Vererfd aanmerkelijk belang, dividend = 'vrij'. Geld onttrekken uit vennootschap om belasting te kunnen voldoen dan is dividenduitkering regulier voordeel. Oplossing art. 4.12a: het deel wat belast is geweest bij erflater naar aanleiding van het overlijden zonder belastingheffing als dividend worden onttrokken uit de vennootschap.

Voorwaarden:

1. Maximaal voordeel van de erflater
2. Binnen 24 maanden na overlijden
3. Verkrijgingsprijs verlagen met dit dividend

d. Krachtens schenking, art. 4.17c Wet IB 2001

Er is sprake van een vervreemding: aandelen over op vermogen van een ander.

Kort artikel; maar art. 4.17a lid 3 tot en met 12 ook van toepassing

Extra voorwaarde: verkrijger is 21 jaar of ouder ten tijde van de verkrijging (lid 1 letter d)

Doorschuiven vkp: art. 4.39c

Bij schenking kun je ook een tegenprestatie vragen. Vrijstelling is nooit groter dan de tegenprestatie.

Schenking cijfervoorbeeld

100 aandelen BV B2

Vader heeft verkrijgingsprijs per aandeel 100

Waarde nu 2.000 per aandeel:

- Ondernemingsvermogen 1.500
- Beleggingsvermogen 500

Vader schenkt alle 100 aandelen aan dochter

Ondernemingsvermogen (vrij): $1.500 + 5\% = 1.575$

Beleggingsvermogen (belast) 425

Vervreemdingsvoordeel $425 - 100 = 325$

Verkrijgingsprijs dochter 425

Belaste deel van het beleggingsvermogen is de verkrijgingsprijs voor de verkrijger.

Stel nu dat de verkrijgingsprijs van vader 600 is:

Waarde 2.000 per aandeel:

- Ondernemingsvermogen 1.500
- Beleggingsvermogen 500

Vader schenkt alle 100 aandelen aan dochter

Ondernemingsvermogen faciliteit: $1.500 + 5\% = 1.575$

Beleggingsvermogen (belast) 425

Vervreemdingsvoordeel (4.19 lid 2) $425 - 425 = 0$ (nooit verder dan nihil)

Verkrijgingsprijs dochter (4.20) 425 (belaste deel bij vader)

Doorschuiving restant verkrijgingsprijs 175 (art. 4.39c)

Totaal verkrijgingsprijs 600

Tegenprestatie overdracht aandelen

Voorbeeld:

Waarde aandelen	2.000:
• Ondernemingsvermogen	1.500
• Beleggingsvermogen	500
Verkrijgingsprijs	600
Overdrachtprijs door verkrijger	800
□ art. 4.17c: vrijstelling niet groter dan de tegenprestatie	

Voorbeeld:

Waarde aandelen	2.000:
• Ondernemingsvermogen	1.500
• Beleggingsvermogen	500
Verkrijgingsprijs	600
Overdrachtprijs door verkrijger	400

Verliesverrekening

Art. 4.47 Wet IB 2001

- Negatief inkomen uit aanmerkelijk belang is verlies
- Verliesverrekening: art. 4.49 Wet IB 2001:
 - Met voorafgaande kalenderjaar
 - Zes volgende kalenderjaren

□ 1 jaar terug en 6 jaren vooruit.

Definitief verlies – tax credit

Art. 4.53 Wet IB 2001: omzetting verlies bij einde aanmerkelijk belang.

□ als de belastingplichtige en partner geen aanmerkelijk belang meer hebben dan wordt een nog niet verrekend verlies uit aanmerkelijk belang worden omgezet in een belastingkorting.

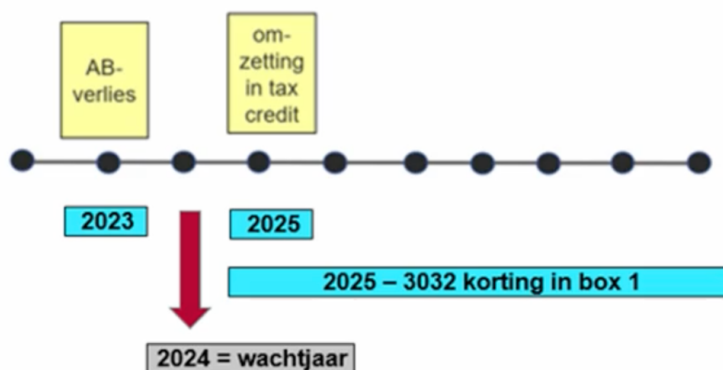
Belastingkorting = 24,5% maal verlies (lid 2). Wordt in mindering gebracht op de te betalen belasting van box 1

Voorwaarden:

- Geen aanmerkelijk belang in kalenderjaar en voorafgaand kalenderjaar
- Op verzoek

Belastingkorting komt in mindering op de belasting in box 1 (lid 4)

Bij overlijden kan belastingkorting aan fiscale partner worden overgedragen (mits fiscaal partnerschap door overlijden is geëindigd), lid 5.

Eerst nog het laatste stuk van college 2B.

NOG HOORCOLLEGE 2B

Art. 20a: belangenwijziging

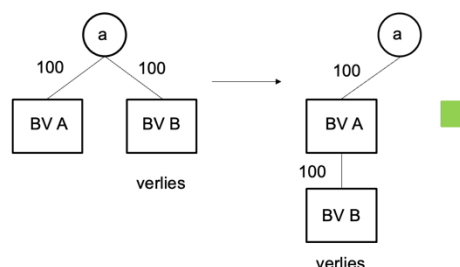
Hoofregel (lid 1): 1 jaar terug, onbeperkt vooruit maar wel beperking van 1 miljoen + 50%.

De vooruitwenteling van verliezen is uitgesloten:

- indien het uiteindelijke belang in de bel.pl.
- in vergelijking met het oudste verliesjaar
- voor 30% of meer is gewijzigd

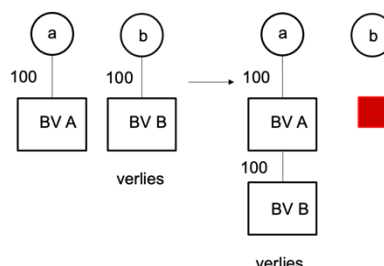
Verliezen uit de jaren voor de belangenwijziging zijn dan niet meer te verrekenen met winst van na de belangenwijziging.

Interne verhangings: geen 20a

‘Uiteindelijk belang’: wijziging in direct belang maar niet in uiteindelijk belang. Uiteindelijk belang berustte bij A en na de transactie nog steeds voor 100% bij A. Bij uiteindelijk belang kijk je niet naar het directe belang maar kijk je naar de aandeelhouder die de aandelen heeft in de hoogste vennootschap van het concern. Dus hier is wel sprake van wijziging in directe belang maar niet in het uiteindelijk belang dus kan verliesverrekening blijven voortgaan, hier is art. 20a niet van toepassing.

Externe verhangings: wel 20a

BV A koopt aandelen BV B. Nu wijzigt het directe en het uiteindelijk belang want BV B viel eerst onder natuurlijk persoon B en na de wijziging voor 100% onder natuurlijke persoon A. Wijziging voor 100%, je moet boven de 30% zitten. Hier is art. 20a van toepassing.

Niet meetellende belangenwijzigingen

Belangenwijziging telt niet mee voor 30%-grens

Art. 20a, lid 2:

- Onderdeel a: verkrijging krachtens erfrecht of huwelijksvermogensrecht (niet: schenking)
- Onderdeel b: natuurlijk persoon of rechtspersoon had in het oudste verliesjaar al een belang van ten minste 1/3 had.

- A en B hebben ieder de helft vd aandelen in BVX. Als A de aandelen van B koopt dan wijziging in belangen. Als een persoon in het oudste verlies jaar al een belang van ten minste $\frac{1}{3}$ dan is een uitbreiding van het uiteindelijk belang, met meer dan 30%, leidt niet tot uitsluiting van verliesverrekening.
- hier gaat het om $\frac{1}{3}$ dus 33,33% hebben.

Art. 20a, lid 3 (niet op tentamen)

- Wijziging in het belang van beursgenoteerde nv's
- Mits onbekend is dat in belangrijke mate een wijziging is opgetreden en je het ook niet had kunnen weten (opkoopoperatie)

Geen uitsluiting

Voldoe je niet aan een van de uitzonderingen, dan heb je nog een uitzondering in dit artikel, volgorde aanhouden.

Art. 20a, lid 4: verliesverrekening toch blijven voortgaan als je aan 3 cumulatieve vereisten voldoet:

- a. Non-beleggingstoets: de bezittingen bestaan in een verliesjaar gedurende ten minste 9 maanden niet grotendeels (voor meer dan 50%) uit beleggingen;
 - Moet je voor elk verliesjaar toepassen.
- b. Activiteitentoets: de werkzaamheden zijn t.t.v. de belangenwijziging niet minder dan 30% van de werkzaamheden bij het begin van het oudste verlies jaar; en
 - Pas je maar één keer toe: op het moment van de belangenwijziging
- c. Intentietoets: er is evenmin het voornemen om binnen drie jaar na de belangenwijziging de werkzaamheden te verminderen tot minder dan 30% van de werkzaamheden bij het begin van het oudste verliesjaar

Conclusie: belangenwijzigingen in ondernemende bv's waarvan de activiteiten worden voortgezet: geen art. 20a toepassen

Art. 20a lid 11

Als je geen enkele uitzondering kunt gebruiken en je voldoet wel aan de non-beleggingstoets (maar niet aan de andere vereisten)

Tegemoetkoming indien wel is voldaan aan de non-beleggingstoets:

- Op verzoek verrekening verliezen van voor de belangenwijziging met winst die na de belangenwijziging wordt behaald met de oorspronkelijke activiteiten die na de belangenwijziging zijn voortgezet

Stel activiteit A (80%) gestaakt en B (20%) voortgezet: je kunt ervoor kiezen om te opteren om oude verliezen te verrekenen met winst die na belangenwijziging wordt behaald met voortgezette activiteit B

Art. 20a lid 12

Kies je niet voor de optie van lid 11, dan kun je nog voor lid 12 kiezen.

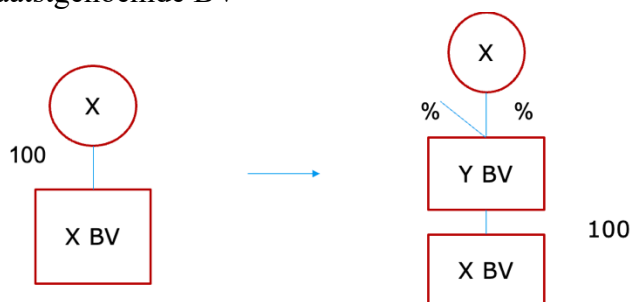
- Vrijwillige winstneming met betrekking tot herinvesteringsreserve en stille reserves direct voorafgaand aan de belangenwijziging
- Er ontstaat nog net voor de belangenwijziging winst die nog kan dienen ter verrekening van de oude verliezen

BEGIN HOORCOLLEGE 6B**Fusie- en splitsingsvormen**

- Aandelenfusie
- Bedrijfsfusie
- Juridische fusie
- Juridische splitsing, opdelen in:
 - Zuivere splitsing
 - Afsplitsing

Aandelenfusie

Aandeelhouder draagt aandelen in een BV over aan een andere BV en krijgt daarvoor aandelen in laatstgenoemde BV

Aandeelhouder X verkoopt aandelen aan Y BV en krijgt daarvoor aandelen in Y BV. X heeft aandelen X BV geruild tegen aandelen Y BV, voldoe je aan aantal voorwaarden dan spreek je van een fusie.

Aandelenfusie kenmerken

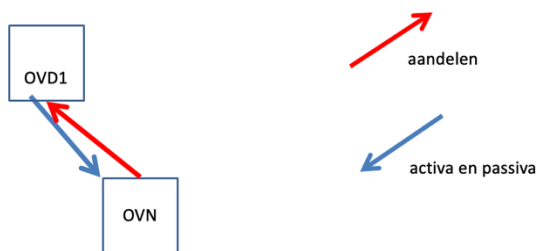
- Geen gevolgen voor de BV's die erbij zijn betrokken, maar alleen voor de aandeelhouder van de overgenomen BV. Bij X BV zou er wel sprake kunnen zijn van toepassing van art. 20a
- Deze moet afrekenen over de meerwaarde in zijn aandelen
- Aandeelhouder/ondernemer kan beroep doen op art. 3.55, lid 1, Wet IB 2001 om de winst onbelast te laten, voorwaarden:

- Vereist is dat de overnemende BV meer dan de helft van de stemrechten in de overgenomen BV kan uitoefenen
- De fusie is niet gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing.
- Gevolg van een beroep op art. 3.55, lid 1, Wet IB 2001: doorschuiven boekwaarden naar nieuw verkregen aandelen
- Is de aandeelhouder een BV? Een beroep op art. 3.55, lid 1, Wet IB 2001 is niet nodig als deze een deelneming heeft
- Heeft de aandeelhouder een aanmerkelijk belang? Dan geldt mut. mut. eenzelfde regeling op grond van art. 4.19/4.41/4.42 Wet IB 2001. Winst blijft toch al onbelast door de deelnemingsvrijstelling. Heeft aandeelhouder 5% of meer in X BV dan valt het onder deelnemingsvrijstelling

Bedrijfsfusie

Alleen gevolgen voor BV's die bij de fusie betrokken zijn.

Overdracht onderneming tegen uitreiking aandelen in overnemende BV aan overdragende BV ('uitzakoperatie')

Overdrager heeft een onderneming en verkoopt deze aan de overnemer en in ruil daarvoor verkrijgt de overdrager aandelen in de overnemer.

Bedrijfsfusie kenmerken

- Belastbaar moment voor de overdragende BV
 - Vervreemding activa en passiva, over de meerwaarde afrekenen.
 - Maar de winst wordt op grond van art. 14, lid 1 of 2, Wet VPB 1969 onbelast gelaten. Daar staat wel tegenover dat de overnemende BV verder moet met de boekwaarden zoals de stonden op de balans van de overdrager.

Bedrijfsfusiefaciliteit

Art. 14 geldt alleen bij overdracht van een (zelfstandig deel van een) onderneming tegen uitreiking van aandelen.

- Ongecompliceerde bedrijfsfusie (zonder verzoek aan de inspecteur (art. 14, lid 1, Wet VPB 1969)): er wordt voldaan aan de voorwaarden van art. 14, lid 1
- Gecompileerde bedrijfsfusie (met verzoek aan de inspecteur onder het opleggen van nadere voorwaarden (art. 14, lid 2, Wet VPB 1969)): er wordt niet voldaan aan alle voorwaarden van art. 14, lid 1
- In beide gevallen: faculteit geldt alleen maar als er aan de antimisbruikvoorwaarde (art. 14, lid 4, Wet VPB 1969) is voldaan.

Antimisbruikvoorwaarde

Geen faciliteit indien de bedrijfsfusie in overwegende mate is gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing (art. 14, lid 4, Wet VPB 1969)

- Fictie; er is sprake van in overwegende mate ontgaan of uitstellen van belastingheffing bij ontbreken zakelijke motieven
- Tegenbewijs door de belastingplichtige (de overdragende BV) mogelijk

Ontgaan of uitstellen van belastingheffing: als X aandelen aan een derde verkoopt dan betalen over meerwaarden. Dit makkelijk voorkomen door aandelenfusie. Deze ben je dan alleen aangegaan om belastingheffing te ontgaan, dus geen gebruik maken van de faciliteit en dus gewoon afrekenen.

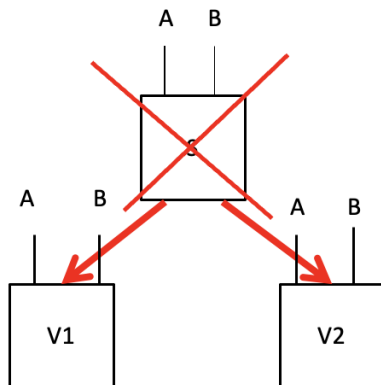
Juridische splitsing (art. 14a)

Twee vormen

- a. Zuivere splitsing: splitter houdt op te bestaan
- b. Afsplitsing: splitter blijft voortbestaan

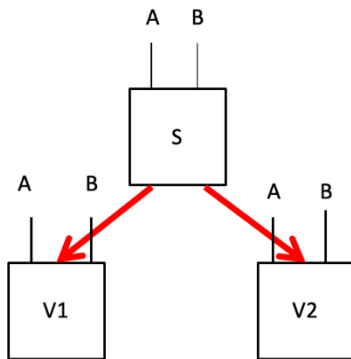
- Overdracht van vermogen van de splitsende BV aan 1 of meer verkrijgende BV tegen uitreiking van aandelen aan (meestal) de aandeelhouder van de splitsende BV
- Bij beide vormen hoeft geen onderneming (of een zelfstandig deel daarvan) te worden overgedragen.

Zuivere splitsing

Splitser (S) houdt op te bestaan
2 of meer verkrijgers (hier: V1 en V2).
Het gehele vermogen van S gaat over op V1 en V2.
V1 en V2 reiken aandelen uit aan de aandeelhouders
van S: A en B deze worden aandeelhouder in
verkrijgende BV

Afsplitsing

Splitser (S) blijft bestaan
1 of meer verkrijgers (hier: V1 en V2). Een deel van
het vermogen van S gaat over op V1 en V2. V1 en V2
reiken aandelen uit aan de aandeelhouders van S: A en
B
(evt. ook uitreiking aandelen V1 en V2 aan S zelf
mogelijk)

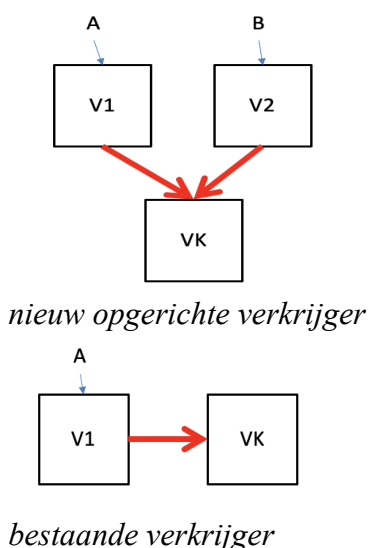
Gevolgen voor de BV's zelf: voor S, V1 en V2

- Geruis: art. 14a, lid 1, Wet VPB 1969: fictieve overdracht: de splitsende BV moet afrekenen over de meerwaarden in de overgegangene vermogensbestanddelen. Dan activeren op de marktwaarde.
- Geruisloze splitsing: art. 14a, lid 2 (zonder verzoek en nadere voorwaarden) en lid 3 (op verzoek en met nadere voorwaarden), Wet VPB 1969. De splitsende BV hoeft niet af te rekenen over meerwaarden: doorschuiving boekwaarden naar de verkrijgende BV
- Antimisbruikvoorwaarde (art. 14a, lid 6, Wet VPB 1969): niet aangegaan voor ontgaan of uitstel-motieven.

Gevolgen voor de aandeelhouder

- Is de aandeelhouder van de splitsende BV ondernemer? Fictieve vervreemding van aandelen in de splitsende BV (art. 3.56, lid 1, Wet IB 2001). De aandeelhouder moet afrekenen over het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van deze aandelen.
- Is de aandeelhouder aanmerkelijkbelanghouder? Idem via art. 4.16, 4.41 en 4.42 Wet IB 2001.
- Afrekening kan worden voorkomen door een beroep op art. 3.56, lid 2 of op art. 4.41, lid 2, Wet IB 2001 te doen. Dan schuift de boekwaarde van de aandelen door.
- Aandeelhouder is een BV met een deelneming in de splitser? Dan geen beroep nodig: fictieve winst valt onder de deelnemingsvrijstelling en is er geen beroep nodig op art. 3.56 lid 2

Juridische fusie (art. 14b)

Het gehele vermogen van verdwijnende V1/V2 gaat over op VK. VK reikt aandelen uit aan de aandeelhouder(s) van de verdwijnners: A en B.

Nieuw: er moeten altijd minsten 2 verdwijnners zijn
Bestaande: volstaat ook met 1 verdwijner.

Het gehele vermogen gaat over, in ruil voor de aandelen.

Juridische fase

- Regime van art. 14b Wet VPB 1969 is in hoge mate vergelijkbaar met dat van de juridische splitsing: de verdwijnende BV moet afrekenen over de meerwaarden in haar vermogensbestanddelen (art. 14b, lid 1).
- De meerwaarde blijft onbelast bij een beroep op art. 14b, lid 2 of 3, Wet VPB 1969. Dan vindt doorschuiving van de boekwaarden naar de verkrijgende BV plaats. Verkrijger moet de boekwaarde overnemen.
- Antimisbruikvoorwaarde (art. 14b, lid 5, Wet VPB 1969)
- Aandeelhouders van de verdwijnende BV: zij moeten afrekenen op grond van art. 3.57 en 4.41 Wet IB 2001. Dit kan worden voorkomen. Dan doorschuiving boekwaarde naar de aandelen die in de verkrijgende BV worden verkregen. Geen beroep nodig indien de aandeelhouder een BV is met een deelneming in de verdwijnende BV.